

NOVICE #5

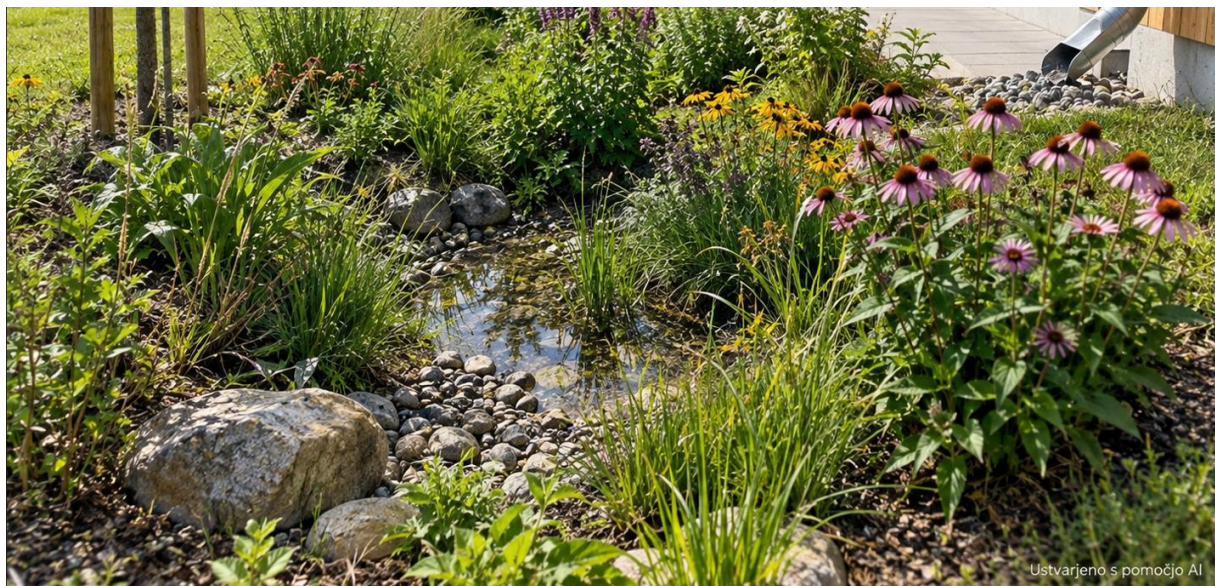
DECA _ Hitrejšje prilagajanje podnebnim spremembam

September 2026

Dragi bralci!

Podnebne spremembe prinašajo vse pogostejše intenzivne padavine, daljša sušna obdobja in izrazitejše vročinske valove. Ob močnih nalivih so sistemi odvajanja padavinske vode lahko močno obremenjeni, zato se pri načrtovanju mest in naselij vse več pozornosti namenja na naravi temelječim rešitvam (Nature-based Solutions – NBS). Ena izmed takšnih rešitev so deževni vrtovi, ki omogočajo začasno zadrževanje in ponikanje padavinske vode neposredno na mestu njenega nastanka.

Deževni vrt je plitva, z vegetacijo zasajena kotanja, namenjena začasnemu zadrževanju padavinske vode s streh, parkirišč, cest in drugih neprepustnih površin. Voda se v njem začasno zadrži in nato postopoma pronica skozi tla oziroma ustrezno pripravljene filtrirne sloje. Na ta način se zmanjšuje količina površinskega odtoka in upočasnjuje odvajanje padavinske vode v kanalizacijski sistem ali vodotoke.

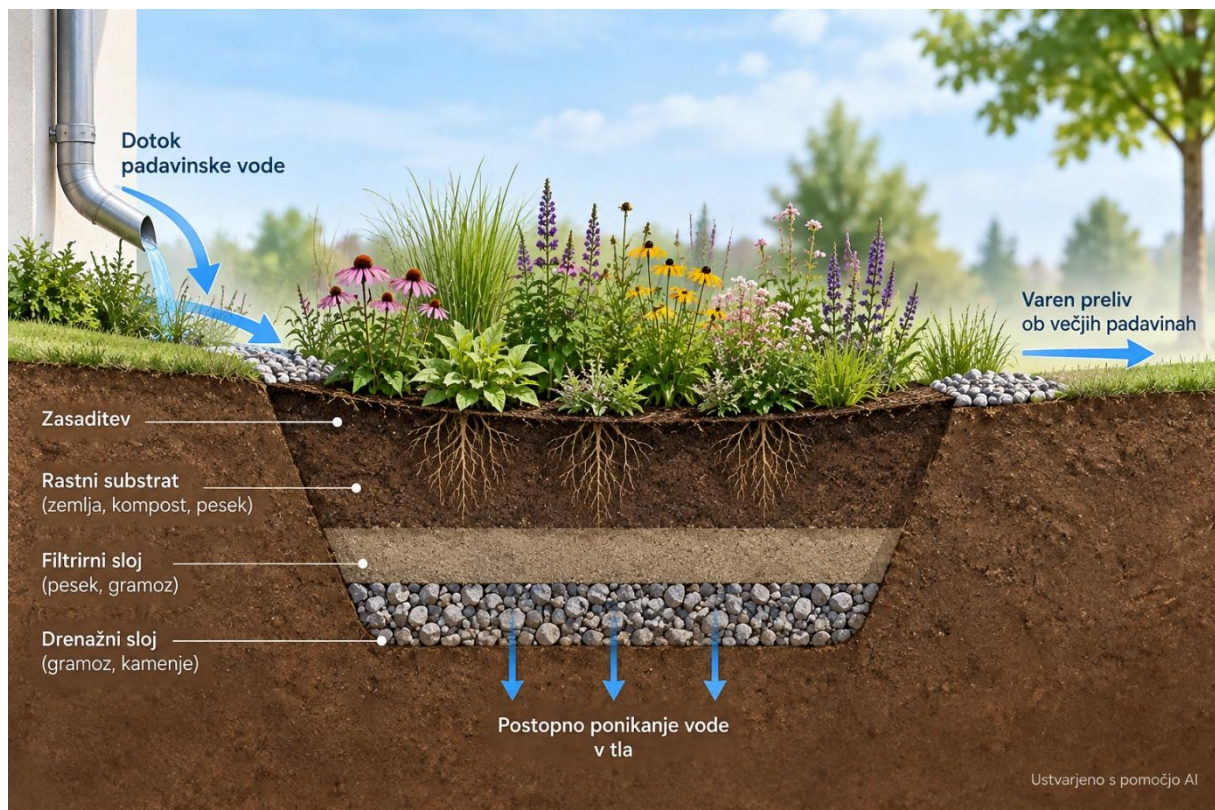
Ustvarjeno s pomočjo AI

Pomen deževnih vrtov pa presega samo upravljanje padavinske vode. Tla, rastline in filtrirni sloji lahko prispevajo k zadrževanju dela onesnaževal in s tem k izboljšanju kakovosti odtoka. Vegetacija obenem povečuje biotsko raznovrstnost, zagotavlja življenjski prostor za opraševalce ter prispeva k ozelenjevanju in hlajenju urbanega prostora.

Pomembna prednost deževnih vrtov je njihova prilagodljivost različnim okoljem. Urediti jih je mogoče ob stanovanjskih hišah, šolah, vrtcih in poslovnih objektih, ob parkiriščih ter na drugih javnih površinah. Njihova velikost in zasnova sta odvisni od razpoložljivega prostora, velikosti prispevne površine, količine

padavinske vode in lastnosti tal. Pri načrtovanju je treba upoštevati tudi prepustnost tal, razmere podtalnice in način dotoka vode ter zagotoviti varen preliv ob intenzivnejših padavinah.

Pomemben del dobro zasnovanega deževnega vrta je tudi ustrezna izbira rastlin. Primerne so rastline, prilagojene lokalnim razmeram, ki lahko prenesejo tako krajša obdobja večje namočenosti kot tudi sušna obdobja. Prednost imajo ustrezne avtohtone oziroma lokalno prilagojene trajnice, trave in grmovnice, ki lahko hkrati zagotavljajo hrano in življenjski prostor čebelarjem, metuljem ter drugim opraševalcem.

Čeprav so deževni vrtovi razmeroma preprosta na naravi temelječa rešitev, sta za njihovo dolgoročno in učinkovito delovanje pomembna ustrezno načrtovanje in kakovostna izvedba. Potrebno je tudi redno, vendar praviloma nezahtevno vzdrževanje, ki vključuje predvsem pregled dotokov in odtokov, odstranjevanje odpadlega materiala in neželenih rastlin ter občasno nego zasaditve.

Ustvarjeno s pomočjo AI

Deževni vrtovi so pomemben del modro-zelene infrastrukture, saj povezujejo upravljanje padavinske vode, ozelenjevanje prostora, podporo biotski raznovrstnosti in prilagajanje podnebnim spremembam. Hkrati kažejo, da prilagajanje na podnebne spremembe ni povezano le z velikimi infrastrukturnimi posegi. Tudi manjše, premišljeno načrtovane na naravi temelječe rešitve lahko pomembno prispevajo k učinkovitejšemu upravljanju padavinske vode ter ustvarjanju bolj zelenih, prijetnih in podnebno odpornih mest in naselij.

Kontakt

Več o projektu DECA si lahko preberete na spletni strani projekta:

<https://www.interregeurope.eu/deca> ali na spletni strani ENERGAP:

<https://www.energap.si/projekti/deca>.

Sledite nam in nas spremljajte!

Energetska podnebna agencija za Podravje
Smetanova ulica 31, Maribor

Telefon: 02 234 23 60
e-pošta: info@energap.si
splet: www.energap.si

